

مرحله اول المپیاد ادبیات فارسی پایه هفتم

تعداد سوال: ۳۰

نام و نام خانوادگی داوطلب:

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۷/۱۱/۲۹

مدت پاسخگویی: ۵۰ دقیقه

شماره داوطلبی:

ساعت شروع: ۱۰ صبح

استفاده از ماشین حساب مجاز نمیباشد

آزمون دارای نمره منفی می باشد.

۱- معنی واژه «اضطراب» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) ز بی تابی همی جویم ز هر کس چاره دردی/ که می دانم فرو می ماند افلاطون ز درمانش
- ۲) اگر به زلف دراز تو دست ما نرسد/ گناه بخت پریشان و دست کوتاه ماست
- ۳) که گرداند اندر دلت هوش و مهر/ بتابی ز جنگ برادر تو چهر
- ۴) یار شد در عاشقی بایی دگر/ بر جمال یوسفی تابی دگر

۲- معنی واژه های زیر در کدام گزینه به کار نرفته است؟ {یک واژه اضافی است}

(همیشگی - دیدار کننده - خواسته - مناره)

- ۱) کاش می شد کنار هم باشیم/ روز و شب زائر حرم باشیم
- ۲) تا افق های دور کوچ کنم/ باز پیغمبر بهار شوم
- ۳) گفت باغی بزرگ خواهیم شد/ تا ابد سبز سبز خواهیم ماند
- ۴) کاش روزی به کام خود برسید/ بچه ها، آرزوی من این است

۳- کدام دسته از واژگان زیر درست معنا شده است؟

- ۱) بعید (دوری)، بالیدن (فخر کردن)، غیرت (آبرو)
- ۲) صلاح (درستی)، والا (برتری)، توفیق (موافقت)
- ۳) متعبد (شکرگزاری)، تقصیر (کوتاهی)، دمساز (هم آواز)
- ۴) عجز (ناتوانی)، اثنا (میانه ها)، طاقت (نیرو)

۴- املائی واژه «سفر» در کدام گزینه، درست نوشته شده است؟

- ۱) ماه رمضان خجسته بادت/ تا پیش سفر بود محرم
- ۲) چون صفر آید شود شاد از صفر/ از پس این ماه می سازم سفر
- ۳) گفت هر کس که مرا مژده دهد/ چون سفر پای از جهان بیرون نهد
- ۴) که سفر بگذشت و شد ماه ربیع/ مژده ور باشم مر او را و شفیع (شفیع: شفاعت کننده)

۵- تعداد واژگانی که می توانند هم آوا داشته باشند، در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) پس از پنجاه و نه سال از حیاتش/ به سوی روضه رضوان سفر کرد
- ۲) چو مشرق است و چو مغرب مثال این دو جهان/ بدین قریب شود مرد زان بعید شود
- ۳) غریبیم و تنها و بی دوستدار/ به شهر کسان در بماندیم خوار
- ۴) می فرستاد او غلامان را به باغ/ تا که میوه آیدش بهر فراغ

۶- کدام گزینه بدون غلط املائی است؟ (تشدید جزو غلط املائی به شمار نمی رود)

- ۱) اینها جز زندگی است، مخصوصاً اگر با فکر و عبرت همراه باشد.
- ۲) همان جور تو حال و هوای خودم از منار جنبان تعریف می کردم.
- ۳) آن لحظه، مرگ برایم خواستنی تر از تحمل ضجر بود.
- ۴) آن ها در خانه نبودند؛ بنابراین باید منتظر می ماند.

- ۷- نویسندگان زیر به ترتیب پدیدآورنده کدام کتابها هستند؟
(محمد جواد محبت - طاهره ایبد - قیصر امین پور - نادر ابراهیمی)
- ۱) رگبار کلمات - سه دیدار - تنفس صبح - خانه‌ای برای شب
 - ۲) کوچه باغ آسمان - به هوای گل سرخ - آینه‌های ناگهان - قصه رنگ پریده
 - ۳) با بال این پرنده سفر کن - باغچه توی گلدان - به قول پرستو - قصه سار و سیب
 - ۴) گلشن ادب - به هوای گل سرخ - در کوچه آفتاب - دور از خانه
- ۸- «نهاد» در کدام گزینه متفاوت است؟
- ۱) فرزندان عزیزم، نامه محبت‌آمیز شما را با دقت تمام قرائت کردم.
 - ۲) سلامت، سعادت و ترقی در علم و عمل برای شما، نور چشمان، آرزو می‌کنم.
 - ۳) اخلاق خود را نیکو کنید و اطاعت پدران و مادرانتان را غنیمت شمارید.
 - ۴) شما آن امام بت‌شکنی هستید که نمازهای شبستان ترک نشده است.
- ۹- شمار جمله‌های کدام گزینه کمتر است؟
- ۱) تا شام نیفتاد صدای تبر از گوش / شد توده در آن باغ، سحر، هیمة بسیار
 - ۲) ای نام تو روید به گلدان لبم / در مرحمت تو غوطه‌ور روز و شبم
 - ۳) خوشا آنان که دایم در نمازند / بهشت جاودان بازارشان بی
 - ۴) از آن پس نهاد از بر خاک، سرا / چنین گفت: که ای داور دادگر
- ۱۰- زمان فعل‌های سوم، هفتم و نهم عبارت زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟
«از احوال کودکی بایزید بسطامی پرسیدند. گفت: شبی از عبادت خوابم نمی‌برد. درخواست مادر را پذیرفتم و کنار او خوابیدم. با خود گفتم: پس از خوابیدن مادر نماز شب خواهم خواند. یک دست زیر سر مادر داشتم؛ بنابراین از نماز شب بازماندم.»
- ۱) گذشته - آینده - گذشته
 - ۲) گذشته - گذشته - گذشته
 - ۳) گذشته - آینده - حال
 - ۴) حال - آینده - گذشته
- ۱۱- نقش «مسند» در کدام گزینه دیده می‌شود؟
- ۱) امام محمدتقی علیه‌السلام نامه‌ای به یکی از یاران خود نوشت.
 - ۲) سعی کنید برای جمهوری اسلامی و کشورتان مفید باشید.
 - ۳) گلیم کهنه و ساده‌ای کف حجره محمدتقی را پوشانده بود.
 - ۴) قهوه‌خانه‌ای که در آن ماندیم، بالای شهر رفسنجان است.
- ۱۲- کدام یک از بیت‌های زیر نمی‌تواند در قالب قطعه باشد؟
- ۱) گلی خوشبوی در حمام روزی / رسید از دست محبوبی به دستم
 - ۲) خوش است اگر گل امروز خوش بود فردا / ولی میان ز شب تا سحرگهان اگر نیست
 - ۳) شنیده‌اید که آسایش بزرگان چیست؟ / برای خاطر بیچارگان نیاسودن
 - ۴) به نومیدی سحرگه گفت امید / که کس ناسازگاری چون تو نشنید
- ۱۳- در کدام گزینه هر سه آرایه «تشبیه - تشخیص - مراعات‌نظیر» دیده می‌شود؟
- ۱) من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / تو را آسودگی باید مرا رنج
 - ۲) سفره دلم دوباره باز شد / سفره‌ای که بوی نان نمی‌دهد
 - ۳) بر درختی شکوفه‌ای خندید / در کتابی بهار معنا شد
 - ۴) با زبان عقربک می‌گفت عمر / می‌روم بشنو صدای پای من
- ۱۴- کدام بیت تشبیه بیشتری دارد؟
- ۱) چو رستم بدیدش برانگیخت اسب / بدو تاخت مانند آذر گشسب
 - ۲) کنج قفس چو نیک بیندیشی / چون گلشن است مرغ شکبیا را
 - ۳) بر بلندی چو سپیدار چه افزایی / بارور باش، تو نخلی نه سپیداری
 - ۴) در دفتر ضمیر چو ابلیس خط نوشت / آلوده گشت هر چه به طومار و دفتر است

۱۵- در کدام گزینه آرایه تشبیه به کار رفته است؟

- ۱) آب شتابان می‌رفت تا خود را به دهان خشک زمین و صدها کشتزار سوخته برساند.
- ۲) هم‌اکنون چشمه‌های معرفت از درونم سر باز خواهند کرد و آب‌های زلال در درونم می‌جوشد.
- ۳) گویی با هریک از آنان، آشنایی دیرینه دارم و با همه ساقه‌های سرسبز، رفیق و خویشاوندم.
- ۴) با تکان دادن دست‌هایم به احساسات خاموش و سرشار از پاکی این سبزه‌های معصوم پاسخ می‌گفتم.

۱۶- با توجه به متن زیر کدام گزینه درست است؟

مرد با هم‌زمانش در اتاق نشسته بودند. صاحب‌خانه مرد را دید و به آن گفت: «اگه با ما قه‌ری، چرا اومدی عروسی پسرم؟» مرد بلند شد و گفت: «خیلی دلم می‌خواست دست بزنم، ولی حیف به قول معروف یه دست صدا نداره».

- ۱) جمله نخست و سوم نیاز به ویرایش دارد.
- ۲) در جمله آخر باید عبارت به قول معروف را حذف کنیم.
- ۳) جمله پنجم باید حتماً از گفتاری به نوشتاری ویرایش شود.
- ۴) جمله آخر عاطفی است و باید پایان آن نشانه تعجبی گذاشت.

۱۷- کدام گزینه از جهت نگارشی نیاز به ویرایش ندارد؟

- ۱) من سعی کردم این عموی خوبم را هم ببرم توی قلبم و یک گوشه بهش جا بدهم.
- ۲) چه کار کنم؟ هر وقت او را به زور در قلبم جا می‌دادم به دنبال صندوق پولش می‌رفت.
- ۳) صندوق برای جمع کردن پول است دیگر، پس باید او را دوست داشته باشیم.
- ۴) من با برادرم آن صندوقی را که خریده بودیم در گوشه اتاقم جای دادیم.

۱۸- کدام گزینه می‌تواند مقدمه یک انشا باشد؟

- ۱) این نوع پرندگان مکان‌های سردسیری را دوست ندارند و به جاهای گرم کوچ می‌کنند.
- ۲) ما باید در زمستان برای پرندگان غیر مهاجر غذا بدهیم تا آن‌ها زمستان را به راحتی بگذرانند.
- ۳) موجودات شگفت‌انگیزی در کشور ما زندگی می‌کنند که ما نسبت به آنها اطلاعات درستی نداریم.
- ۴) آنها در مسیرهای طولانی گاهی مجبور می‌شوند، ساعت‌های زیادی را بی‌وقفه پرواز کنند.

۱۹- کدام گزینه نادرست معنی شده است؟

- ۱) صدای گرگ لحظه‌ای خفه شد: گرگ لحظه‌ای ساکت شد.
- ۲) حالی خوش باش و عمر بر باد مکن: اکنون شاد باش و عمرت را تلف نکن.
- ۳) قسمت اعظم عمر به غفلت سپری می‌شود: بیشتر عمر به ناآگاهی می‌گذرد.
- ۴) آفتاب می‌خوره به مخت، کار دستمون می‌دی: آفتاب به سرت بخورد، مشغول کار می‌شوی.

۲۰- در کدام گزینه به مفهوم «ضعف انسان در برابر فریب شیطان» اشاره شده است؟

- ۱) ای خدا ای فضل تو حاجت روا/ با تو یاد هیچ‌کس نبود روا
- ۲) صد هزاران دام و دانه است ای خدا/ ما چو مرغان حریصی بی‌نوا
- ۳) گر هزاران دام باشد هر قدم/ چون تو با مایی نباشد هیچ غم
- ۴) از خدا جوییم توفیق ادب/ بی‌ادب، محروم شد از لطف رب

۲۱- پیام درس «گل و گل» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) پسر نوح با بدان بنشست/ خاندان نبوتش گم شد
- ۲) دشمن دانا بلندت می‌کند/ بر زمینت می‌زند نادان دوست
- ۳) خوبان که بدید هم‌نشینش/ گشتند به همراهی قرینش
- ۴) غلتید بر آن زمین زمانی/ می‌جست ز هم‌نشین نشانی

۲۲- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه نیامده است؟

«مهم این است که در مقابل سختی‌ها تسلیم نشد».

- ۱) از آن زمانه به ما ایستادگی آموخت/ که تا ز پای نیفتیم تا که پا و سری است
- ۲) مکن ز یاد فراموش روز دشواری/ که با تو چند بگفتم که ای فلان دریاب
- ۳) اگرچه در ره هستی هزار دشواری است/ چو پر کاه پریدن ز جا سبکساری است
- ۴) هزار کوه گرت سدّ ره شوند برو/ هزار ره گرت از پا درافکنند بایست

۲۳- در کدام گزینه واژه‌های آمده است که پیام اصلی درس «گرمای محبت» را نشان می‌دهد؟

- ۱) هلا یاران که بخت آمد گه ایثار رخت آمد/ سلیمانی به تخت آمد برای عزل شیطان را
- ۲) دهقانی کن مکن گدایی/ از کسب حلال خود نوا جو
- ۳) نیست کسبی از توکل خوبتر/ چیست از تسلیم خود محبوب‌تر
- ۴) تواضع کند هوشمند گزین/ نهد شاخ پر میوه سر بر زمین

۲۴- مفهوم کدام عبارت با بیت تناسب ندارد؟

- ۱) لبخندی زد و گفت: اگر من به این پیرمرد کمک کنم، خدا هم به من کمک خواهد کرد.
- ۲) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز/ که ایزد در بیابانت دهد باز
- ۳) مثل این که تقدیر من صبر بر همه دردها بود، درد زخم‌های تنم.
- ۴) ساقی بیا که هاتف غیبم به مؤده گفت/ با درد صبر کن که دوا می‌فرستمت (هاتف: ندا دهنده)
- ۳) حجره‌ای که برای محمدتقی از همه دنیا بزرگتر بود.
- ۴) ملکتی بهتر از این ساز کن/ خوشتر از این حجره دری باز کن
- ۴) روزگار می‌گذرد؛ اکنون و فرصت حال را دریابید.

سعدیا دی رفت و فردا همچنان موجود نیست/ در میان این و آن فرصت شمار امروز را

۲۵- در کدام بیت هیچ جمله‌ای با لحن عاطفی خوانده نمی‌شود؟

- ۱) آوخ که شدم هیزم و آتشگر گیتی/ اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار
- ۲) ای شاه گر آن چه می‌توانی نکنی/ زین پس به جز از دریغ و آوخ نکنی
- ۳) گل امید ز آهی پژمرد/ آه از این گل که به جز خار نداشت
- ۴) پرده تن رخ جان پنهان کرد/ کاش این پرده به رخسار نداشت

۲۶- منظور از عبارت «بی دست هم می‌شود زندگی کرد؛ ولی بی مردم نمی‌شود» کدام است؟

- ۱) عشق به مردم
- ۲) با مردم نبودن
- ۳) محبت مردم
- ۴) اتحاد مردم

۲۷- مفهوم عبارت زیر با کدام بیت تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«خوشی واقعی دل‌های دیگران را شاد کردن، گره از کار دیگران گشودن و با دیگران خندیدن است.»

- ۱) برخیز و مخور غم جهان گذران/ بنشین و دمی به شادمانی گذران
- ۲) حافظا چون غم و شادی جهان در گذر است/ بهتر آن است که من خاطر خود خوش دارم
- ۳) برو شادی کن ای یار دل‌افروز/ چو خاکت می‌خورد چندین مخور غم
- ۴) شود جهان لب پر خنده‌ای، اگر مردم/ کنند دست یکی در گره‌گشایی هم

۲۸- بیت زیر با کدام گزینه نزدیکی معنایی دارد؟

«به جان زنده‌دلان سعدیا که ملک وجود/ نیرزد آن که دلی را ز خود بی‌زاری»

- ۱) باقی همه رایگان نیرزد هوشیار/ تا عمر گران‌بها بدان نفروشی
- ۲) که گفتار خیره نیرزد به چیز/ از این در سخن خود نرانیم نیز
- ۳) به نزد مهان و به نزد کهان/ به آزار موری نیرزد جهان
- ۴) نخواهم بدن زنده بی روی او/ جهانم نیرزد به یک موی او

۲۹- مفهوم کنایه در کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

- ۱) دلم بنا کرد به پرپر زدن: اشتیاق فراوان داشتن
- ۲) لب و لوجهام رفت تو هم: تعجب کردن
- ۳) رفتم تو نخ شل کردن پیچ: در کاری دقیق شدن
- ۴) بی‌بی یک‌هو از کوره در رفت: عصبانی شدن

۳۰- در متن «رفتار بهستی» به کدام خصلت اشاره نشده است؟

- ۱) نظم
- ۲) وقت‌شناسی
- ۳) الگو گرفتن
- ۴) خدمت به مردم